Devadesát let (ne)svobody očima prvního českého mrakodrapu. Dům RADOST na Žižkově připomene moderní dějiny

27.2.2024 - | Magistrát hlavního města Prahy

Dům byl postaven jako první český mrakodrap, poté sloužil dlouhá desetiletí komunistickým odborům.

„Během devadesáti let byla tato budova svědkem řady historických změn – od první republiky přes převrat v roce 1948, okupaci v roce 1968 až po sametovou revoluci. Její příběh chceme představit v kontextu dějin i veřejnosti a zejména studentům. Namísto oslavy jsme raději připravili více než tříměsíční cyklus přednášek, promítání a výstav pod názvem 90 let (ne)svobody. Akce přiblíží období socialismu a normalizace v tehdejším Československu pohledem, který není veřejnosti běžně známý,“ vysvětluje ředitel Domu RADOST a autor projektu Tomáš Kašpar.

Akce je výsledkem odborné spolupráce Domu RADOST s Ústavem pro studium totalitních režimů a Muzea paměti XX. století, a to za podpory hl. m. Prahy a Městské části Praha 3. *„Kvalitu vzdělávání považuji za klíčový aspekt strategického rozvoje školství, tedy oblasti, která je pro mě osobně prioritou. Záleží na tom, aby se potenciál každého žáka či studenta mohl úspěšně rozvíjet. Toho lze dosáhnout snížením vedlejších požadavků, které jsou kladeny na pedagogy především v oblasti byrokracie a současně zajištěním větší provázanosti nejen s paměťovými institucemi, ale i subjekty schopnými zprostředkovat atraktivní doprovodný program k vybraným tématům. Nový cyklus programů, který vznikl ve spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů a Muzeem paměti XX. století v Domě RADOST, z tohoto důvodu podporuji a doufám, že bude hojně navštěvován,“* dodává Antonín Klecanda, radní hl. m. Prahy.

Program v Domě RADOST se uskuteční každou středu od 6. března do 26. června 2024 s výjimkou květnových státních svátků. Lidé mohou každou středu zdarma navštívit například výstavy Fotbal v undergroundu nebo Ještě jsme ve válce – ta představuje osudy lidí, kteří bojovali na frontě, prošli koncentračními tábory nebo komunistickými lágry. Výstavy jsou zapůjčené Ústavem pro studium totalitních režimů. Součástí programu bude i výstava Muzea paměti XX. století Oči Státní bezpečnosti. Pro dokreslení atmosféry budou v několika místnostech Domu RADOST vystaveny desítky dobových předmětů. Součástí je i unikátní prohlídka protiraketového krytu vybudovaného již v roce 1934 pro 300 osob.

Kromě výstav organizátoři připravili i další program v kině Přítomnost. Dopoledne jsou určena žákům základních a středních škol. Těšit se mohou na projekce a následné debaty, do kterých se zapojí například i disident František Stárek „Čuňas“. Dopolední program je pro školy zdarma. *„Chtěli jsme zejména mladým lidem zajímavou formou ukázat málo známé historické souvislosti,“* říká Tomáš Kašpar.

Odpoledne jsou pro všechny diváky připraveny trezorové klasiky, jako například Skřivánci na niti, Všichni dobří rodáci, Žert nebo Občanský průkaz. *„Kromě filmů nabídneme i zajímavé debaty – například režisérka Helena Třeštíková bude mluvit o svém dokumentu Pavel Tigrid – Evropan a o natáčení s tímto výjimečným českým politikem a spisovatelem,“* láká návštěvníky Tomáš Kašpar. Cena vstupenek na odpolední program v kině Přítomnost je symbolických 90 korun.

„Považuji za nesmírně důležité, abychom byli schopni přiblížit dobu nesvobody a totalitního režimu mladé generaci, která se už narodila do svobodné a demokratické společnosti. Pokud si máme tuto svobodu zachovat, pak musíme umět předávat i negativní zkušenosti, ze kterých se v budoucnu mohou poučit ti, kteří je neprožili. Praha 3 si váží toho, že se taková akce koná právě v naší městské části, že můžeme být jejím partnerem a že se jí zúčastní žáci našich základních škol,“ doplňuje místostarosta Městské části Praha 3 Pavel Dobeš.

„Těší nás, že se můžeme podílet na vzdělávacích akcích pro školy a veřejnost, jejichž cílem je připomenout historické události a osobnosti minulého století. Půlstoletí existence totalitních a autoritativních režimů přineslo dramatické a hraniční situace, které změnily životy mnoha lidem,“ popisuje historik a ředitel Muzea paměti XX. století Petr Blažek.

„Dějiny jsou velkým příběhem a je pouze na nás, jak si komunistický režim bude představovat nastupující generace. Naším úkolem je připomínat pravdu. Je třeba jasně a srozumitelně říkat, co znamenalo žít v době nesvobody, v režimu založeném na potlačování lidských práv, je třeba vyvracet romantizující představy o systému, v němž byla mlčící většina údajně spokojena, sociálně saturována a něco jako svobodné volby či možnost cestování ji ve skutečnost vlastně nezajímalo,“ uzavírá Ladislav Kudrna, ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů, který se na organizaci podílí.

Vše zakončí ve středu 21. srpna slavnostní promítání nového filmu Vlny režiséra Jiřího Mádla. Jedná se o snímek o hrdinství rozhlasových pracovníků v roce 1968, kdy díky jejich vynalézavosti vysílal Československý rozhlas ještě dlouho poté, co zemi obsadila vojska Varšavské smlouvy.

https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/devadesat_let_ne_svobody_ocima_prvniho.html